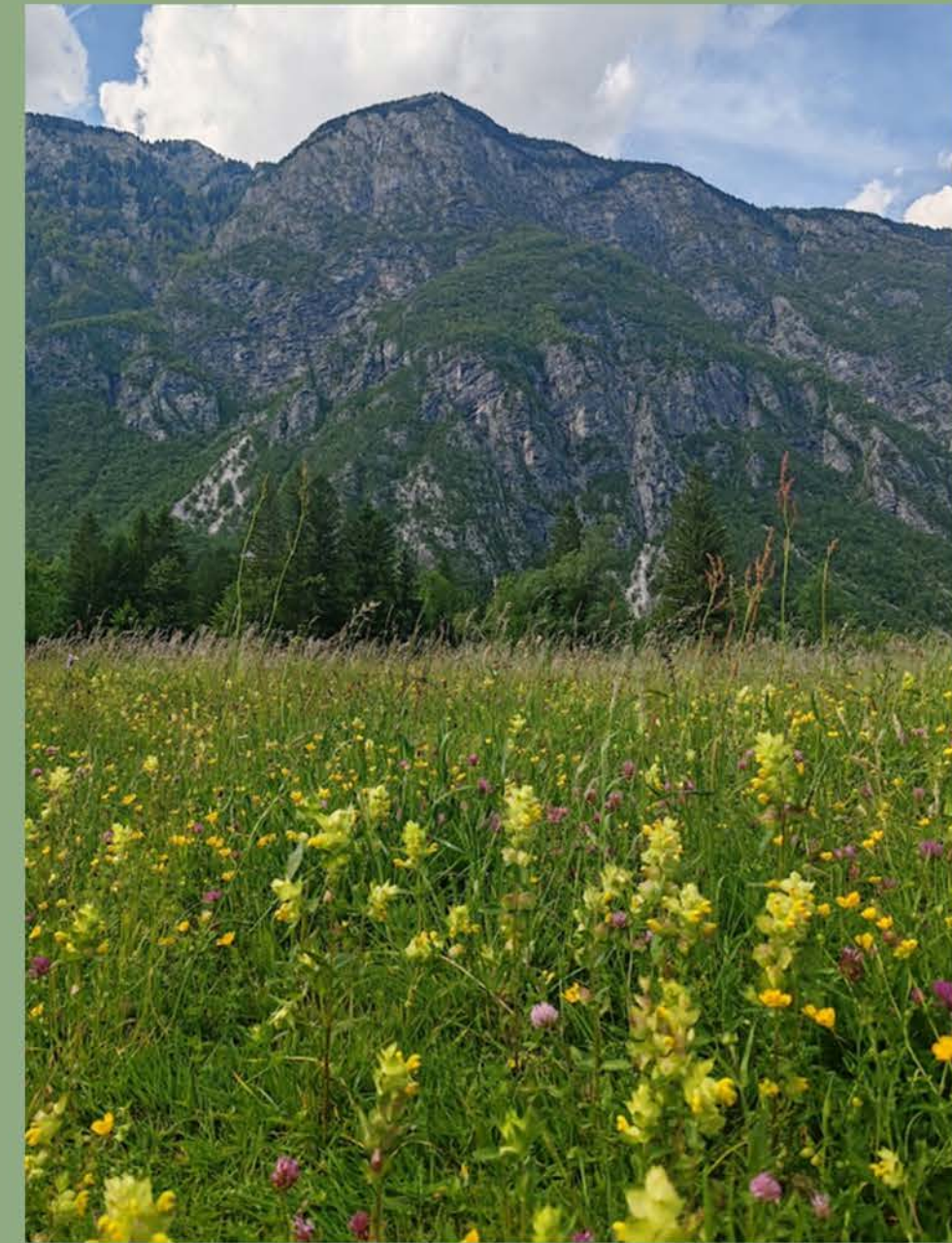

Matkaraportti Sloveniasta

Annika Viinanen
Luonto- ja ympäristöala,
ympäristönhoitaja
16-31.5.2025

Matkaan valmistautuminen

Saimme tammikuussa kuulla mahdollisuudesta lähteä keväällä kouluvaihto jaksolle Sloveniaan. Matka tulisi olemaan erityinen senkin vuoksi, että se olisi tarkoitus tehdä autolla Euroopan halki, Erasmus+ Green Travel-apurahalla. Opettajamme kertoi samassa yhteydessä opiskelijoiden kanssa toissa vuonna tekemästään vastaavasta matkasta ja näytti myös kuvia heidän matkaltaan. Mielenkiintoni heräsi välittömästi, perheellisenä ihmisenä keskustelin asiasta kuitenkin ensin kotona, sain myös kotiväeltä tukea ja kannusta hakea mukaan reissuun, joten päätin hakea mukaan. Hakijoita ei meidän alalla tänä vuonna ollutkaan montaa ja kaikki halukkaat tulivat valituiksi. Saimme tiedon valinnoista tammikuun lopussa ja perustimme heti tämän jälkeen yhteisen whatsapp-ryhmän, jotta asioiden suunnittelu ja sopiminen sujuisi helposti. Sovittiin tapaaminen myös kasvokkain ja teimme alustavia suunnitelmia matkaa varten. Mietimme mitä kautta ajamme, missä haluamme yöpyä, missä mahdollisesti pysähtyä matkan varrella jne. Kevään aikana tavattiin muutama kerta ja muuten hoidettiin asiat teamsissa tai whatsappilla viestien. Saimme jaettua tehtäviä mukavasti ja jokainen hoiti oman osuutensa sovitusti. Meillä olikin jo hyvin varhaisessa vaiheessa reittisuunnitelma valmiina ja majoitukset varattuna. Kävimme kevään aikana kv-valmennukset ja sitten vain odottelimme reissuun lähtöä.

Matkaan lähtö

Reissuun lähdimme 16.5. Hyppäsin aamulla klo 4.00 opettajamme Maijun kyytiin kotoani ja kävimme Saaren kartanolla vaihtamassa alle koulun pakettiauton, jolla lähdimme matkaan. Muut lähtijät poimimme kyytiin matkan varrelta ja satamassa meillä olikin auton takakontti täynnä rinkkoja. Suuntasimme aamun ensimmäisellä, klo 07.30 lautalla Tallinnaan. Edessä oli pitkä ajomatka Varsovaan, arvioitu ajoaika oli 12h. Perille majoitukseen saavuimme hiukan ennen puolta yötä.

Toinen matkapäivä

Toisena matkapäivänä meillä oli ohjelmassa käynti Auschwitzin keskistysleirimuseossa. Lähdimme aamulla ajoissa Varsovasta ajelemaan, jotta kerkeisimme klo 14.00 varatulle kierrokselle museoon. Pidin vierailua Auschwitzissa todella mielenkiintoisena. Olen vieraillut siellä aiemminkin, mutta edellisestä kerrasta on aikaa jo 15 vuotta. Vierailu erosi edellistä sen vuoksi, että tällä kertaa meillä oli opas, jonka johdolla kiersimme museossa. Oppaamme oli todella asiantunteva ja hänellä riitti runsaasti mielenkiintoisia yksityiskohtia kerrottavaksi. Opas kertoi työskennelleensä museossa vuodesta -98 lähtien, hän oli myös tavannut useita keskitysleiriltä pelastuneita. Olen aina ollut todella kiinnostunut toisen maailman sodan tapahtumista ja etenkin holokaustin uhrien ja selviytyjien kertomuksista. Itselleni olikin todella hieno kokemus päästä oppaan kanssa keskustelemaan ja esittämään hänelle kysymyksiä. Auschwitzista jatkoimme matkaa seuraavaan yöpymispaikkaamme Zakopaneen.

Kolmas matkapäivä

Olimme saapuneet Zakopaneen edellisenä iltana pimeään aikaan, joten maisemia emme saapuessamme päässet ihailemaan. Aamiaisen jälkeen lähdimme pienelle kävelylle keskustaan, oli kyllä todella hurmaava alppikylä! Aivan ihania taloja, kaikilla hyvin hoidetut pihat ja vielä upeat vuoret taustalla. Ennen kuin jatkoimme matkaa seuraavaan määränpäähän menimme funikulaarilla 1122 metrin korkeuteen ihailemaan maisemia.

Kolmas matkapäivä

Aamun ulkoilujen jälkeen jatkoimme matkaamme kohti Itävaltaa, reittimme kulki Slovakian kautta ja olimmekin ajomatkan aikana tutkineet Slovakian nähtävyyksiä. Maa on kuuluisa lukuisista linnoistaan ja aivan matkamme varrelle osuikin yksi Slovakian upeimmista linnoista, Orava-linna. Oli kyllä todella upea kohde vierailla ja hetki kuvitella millaista elämä on ollut vuosisatoja sitten. Matka Slovakiasta Itävaltaan piti sisällään tien läheisyydessä olevia lukuisia linnan raunioita, upeita vuoristomaisemia, hyvin pimeitä moottoriteitä ja mutkaisia pikku teitä. Perille Itävallan majoitukseen tulimme myöhään puolen yön jälkeen. Jälleen kerran emme lainkaan tienneet minkä näköiseen paikkaan saavuimme, kun pimeydessä suunnistimme.

Neljäs matkapäivä

Maanantaiaamu valkeni aurinkoisena ja tilan kukko herätteli meitä kiekaisuillaan jo kuudesta lähtien. Jalkeille päästyämme pääsimme nauttimaan maatilamajoituksemme ihanasta aamiaisesta. Pöytä oli katettu täyteen tilan omia tuotteita; hilloja, erilaisia hunajia, mehuja jne. Kaikki oli tuoretta ja lähellä tuotettua.

Aamiaisen jälkeen kerkesimme pikaisesti tutustua tilan myymälöihin, joissa myytiin paikallisten tuottajien tuotteita. Hiukan jäi harmittamaan, että aikataulumme oli niin tiukka ja emme kerenneet ajan kanssa tutustua tuotteisiin. Meidän piti kuitenkin olla alkuiltapäivästä perillä Bohinjissa, joten oli jatkettava matkaa.

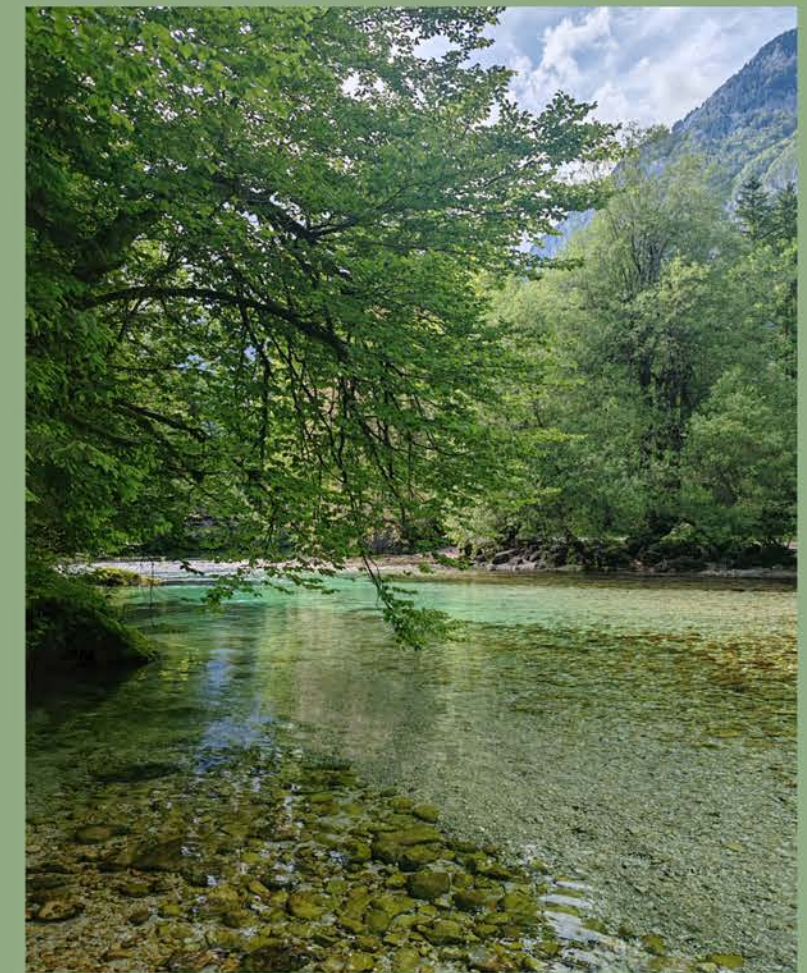

Leiri Bohinjilla

Saavuimme perille Bohinjiin n. klo 13, leirimme päämajana ja majoituksena toimi Hostel pod Voglom. Täällä tapasimme ryhmän Ljubljanalaisia luonnonsuojeluteknikko-ohjelman opiskelijoita, joiden leirille meidän oli tarkoitus osallistua perjantaihin saakka. Kävimme läpi esittelyt, söimme lounasta, asetuimme huoneisiimme ja osalla porukasta kävimme huuhtomassa matkan pölyt uimalla ihanan raikkaassa järvessä. Me jakaannuimme kahden ja kolmen hengen huoneisiin, minä majoituin opettajamme Maijun kanssa samassa huoneessa. Ei olekaan vuosiin tullut nukuttua kerrossängyssä. Huone oli todella ahdas ja saimmekin reissun aikana monet naurut, kun peräkanaa kuljimme ja väistelimme toisiamme, jotta mahduimme liikkumaan huoneessa.

Asettumisen jälkeen ohjelmassa oli järviolueen luontoon tutustumista. Alueen luonto ja maisemat olivat poikkeavia myös paikallisille opiskelijoille, koska Sloveniassa on vain kaksi järveä. Matevž kertoi meille ensin hiukan Slovenian historiasta ja Triglavin kansallispuistosta. Tämän jälkeen kuljimme opiskelijaryhmän ja opettajien kanssa tutustumassa erilaisiin kasvilajeihin, kahlasimme tutkailuitemme lomassa myös jääkylmän joen yli. Matevž kertoi meille myös millaisin oikeuksin heillä saa liikkua luonnossa ja kerätä luonnonantimia. Slovenian lakien mukaan marjoja tai sieniä tms. saa kerätä 2kg/pvä/hlö. Keskustelimme myös turismista ja turismin haittapuolista, jotka monella tapaa ovat hyvin universaali ilmiö.

Toisena leiripäivänä lähdimme aamusta melonta/koskenlaskuretkelle. Puhelimia ei saanut ottaa mukaan, joten maisemat ovat tallentuneet vain omaan muistiin. Kiva joskus näinkin, nykypäivänä on turhankin tottunut katsomaan maailmaa puhelimen kameran kautta ja herkästi jää jotakin kokematta. Sää suosi meitä ja saimme ulkoilla ihanassa auringonpaisteessa. Reitti oli kaunis, pitäen sisällään lyhyen järvimelonta osuuden ja tämän jälkeen useamman kilometrin jokiosuuden, jossa oli tasaisesti koskia. Oli hauskaa ja osin haastavaakin, saimme väistellä perhokalastajia ja kiviä, muutamaa kiveä emme onnistuneet väistämään ja jäimme jumiin, mutta niistäkin tilanteista selvittiin ja päästiin eteenpäin. Erään taukomme yhteydessä tuli myös mahdollisuus päästä hyppäämään kallioilta jokeen, korkeanpaikankammostani huolimatta menin mukaan, ylitin itseni ja oli kyllä kivaa!

Illalla kävimme kylässä ostoksilla ja katsomassa läheistä vesiputousta omalla porukalla.

Kolmantena leiripäivänä suunnitelmissa oli pyöräillä ylemmäs vuorille ja käydä tutustumassa luolaan. Meille kerrottiin edellisenä päivänä reissun todennäköisesti tuntuvan raskaalta, mutta 99% on kuitenkin selvinnyt reissusta, tosin 75% täysin uupuneina. Tämän kannustuspuheen jälkeen odotimme innon ja kauhunsekaisin tuntein mitä tuleman pitää.

Lähdimme heti aamiaisen jälkeen liikkeelle. Alkumatkasta oli hiukan sateista, mutta keli selkeni matkan aikana. Aikamoisia ylämäkiä tuli vastaan ja kyllä ne hiukan otti reisien päälle, pakko oli hetkittäin kävellä ja taluttaa pyörää. Maisemat oli upeat ja hauskaa oli, vaikka aika raskaalta hetkittäin tuntuikin.

Perille päästyämme lähdimme kipuamaan n.1 km matkan polutonta metsäreittiä jyrkkään ylämäkeen. Alkuun meinasi hiukan nousu hapottaa, mutta kyllä se askel pikkuhiljaa lähti rullaamaan. Ihailen seurasimme kuinka opettaja nappasi erään slovenialaisopiskelijan reppuselkään, kun tämä ei polvivaivojensa vuoksi pystynyt nousemaan omin jaloin. Osa matkasta taittui hänellä siis reppuselkä kyydissä ja osa opiskelijatovereiden kantama, ihanaa yhteisöllisyyttä ja toisten auttamista.

Perillä luolansuulla laitoimme kypärät otsalamppuineen päähän ja vähän lämpimämpää päälle, koska luolassa tulisi olemaan viileää. Matevž piti meille kannustuspuheen, jossa kehoitettiin olemaan miettimättä tilan ahtautta ja muista ahdistavia asioita. Itseäni hiukan ahdisti ennakkoon, ei niinkään luolan ahtaus, vaan luolassa olevat lepakot. Muiden rohkaisemana kuitenkin lähdin reippaasti liikkeelle. Sisällä luolassa näimme heti pienen lepakon, mutta selvisin ohitse ja itse asiassa oli näin jälkikäteen ajateltuna ihan söpökin näky, niin pieni eläin nimittäin oli roikkuessaan luolan seinämästä. En ole koskaan kärsinyt ahtaanpaikankammosta, mutta kyllä se luolan ahtaimmissa kohdissa kontatessa meinasi vähän ruveta vaivaamaan. Onneksi oli seuraa ja jutustelemalla muita asioita pääsi eteenpäin. Luolan perällä oleva iso avoin tila oli hieno ja tuntui upealta olla niin “maan sydämessä”. Sammutimme hetkeksi valot ja kuuntelimme hiljaisuutta, hieno hetki!

Luolalta alas tullessamme pysähdyimme vielä kauniilla pienellä vesiputouksella. Paluumatka takaisin leiriä kohti olikin hiukan tapahtumarikkaampi. Ajelimme aivan ryhmän viimeisien joukossa, emme kerenneet ajaa edes kilometriä, kun edessämme ajanut italialainen opiskelija kaatui ja loukkasi itseään. Pysähdyimme tarkistamaan tilannetta, hänellä oli ruhjeita käsissä ja kasvoissa. Kasvoissa oli myös verta vuotava haava. Joku ryhmästämmme siinä jo lohduttelikin, että ei hätää Annika on sairaanhoitaja ja tietää mitä tehdä. Onneksi meillä oli mukana hiukan ensiapuvälineistöä. Puhdistin haavan ja suojasin sen, sanoin opiskelijan opettajalle hänen tarvitsevan tikkejä haavaan. Opiskelijalle järjestettiin autokyyti takaisin leiripaikkaamme ja hänen pyynnöstään lähdin mukaan. Heillä ei myöskään ollut omaa autoa, joten lupasimme, että voin kyyditä heidät meidän autolla sairaalaan. Nopea visiitti majoituksen kautta ja lähdin viemään heitä paikalliseen päivystykseen. Kaikki sujui nopeasti ja olin opiskelijan mukana tukena haavan ompelun ajan. Tulihan nyt siis tutustuttua myös Slovenialaiseen terveydenhuoltoon, oikein positiivinen kuva jäi käyntimme perusteella.

Olimme pyöräilyreissun ja sairaalakäynnin jäljiltä aika väsyneitä, kello oli jo 16.30 kun tulimme takaisin ja olimme liikkeellä varhain syödyllä aamiaisella. Onneksi leirin keittiön henkilökunta oli ystävällistä ja tarjosi minulle myöhäisen lounaan, kun kävin kysymässä syömistä ja selitin, miksi päässyt lounaalle. Loppu päivä meillä meni lepäillessä.

Neljäs leiripäivä piti sisällään järven toisen puolen luonnon tilan tarkastelua ja näytteenottoa järvestä. Sääennuste tälle päivälle oli aika huono, luvattiin runsasta sadetta. Ennuste valitettavasti toteutui ja suurin osa matkasta menikin kaatosateessa kävellessä. En muista koskaan olleeni niin märkä, ei paljon goretex-kengät ja vaatteet auttaneet. Loppumatkasta emme enää jaksaneet väistellä isoja vesilammikoitakaan, kun olimme joka tapauksessa aivan litimärkiä jo. Katsoin kellosta leiriin saapuessamme, että matkaa oli kertynyt n. 12,5km. Veimme märät vaatteet huoneeseemme “kuivumaan”, kuivatus oli lähinnä vitsi, koska huoneissa oli niin huono ilmanvaihto ja kosteaa jo valmiiksi. Meillä Maijun kanssa olikin kaikki märät vaatteet yhtenä kasana vessan lattialla ja sieltä otimme ne suoraan pussiin perjantaina lähtiessä.

Perjantaina oli edessä leiripaikan hyvästely ja siirtyminen Ljubljanan majoitukseen. Oli todella kivat päivät, mutta myös raskaat kaikkine aktiviteetteineen.

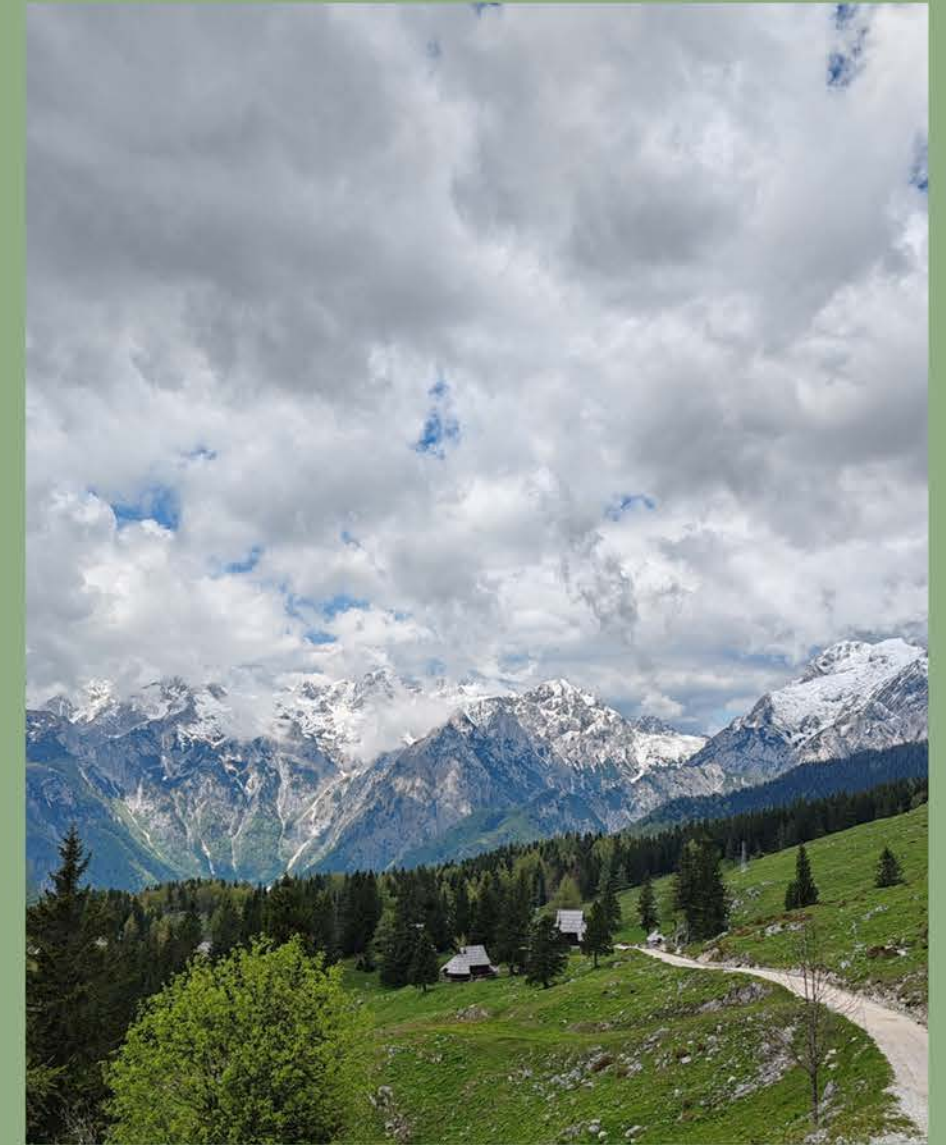
Lähdimme liikkeelle aamupäivästä ja pysähdyimme matkalla Bledissä, joka on kahdesta järvestä se suositumpi ulkomaalaisten turistien keskuudessa. Kävelimme kaupungilla, teimme hiukan ostoksia ja kävimme syömässä. Lähtiessämme kävimme vielä Bledin infokeskuksessa, jossa oli näyttely Triglavin alueen luonnosta. Näyttelyssä oli upeita kuvia ja tietoa Triglavin kansallispuiston luonnosta.

Hoidimme ruokaostokset jo Bledissä, kun vastaan osui isompi ruokakauppa. Ajelimme Ljubljanaan seuraavaan majoitukseemme, jossa oli kaksi huoneistoa meitä varten. Yksiö ja kolmio, päädyimme jakautumaan huoneisiin niin, että minä ja Maiju majoituimme yksiössä ja muut kolmiossa. Olimme jo matkalla todenneet olevamme huonompia valvomaan, niin oli järkevä jakaantua näin. Matvež kävi illalla meitä tervehtimässä ja antoi vinkkejä seuraavaa päivää varten. Sovimme myös suunnitelmasta sunnuntaita varten, silloin lähtisimme hänen opastamana katselemaan maisemia. Muut lähtivät vielä illalla syömään kaupungille, mutta itse jäin lepäilemään

Velika planina

Olimme selailleet netistä mielenkiintoisia nähtävyyksiä ja Velika planina herätti mielenkiintomme, lauantaina suuntasimme siis osalla porukasta sinne. Velika Planina on paimenkylä n.1600 metrin korkeudessa. Infoissa kerrottiin olevan yksi harvoista tämän kokoisista paimentolaisyhteisöistä Euroopassa. Paimenet tulevat vuorille kesäkuussa ja ovat siellä syyskuuhun saakka. Alueella on omintakeinen rakennustyyli, jota edelleen perinteille uskollisena noudatetaan.

Todellakin käymisen arvoinen paikka! Nousimme gondoli hissillä alimmalle hissiasemalle ja kävelimme sieltä ylös kylään. Vaihtoehtoisesti olisi voinut mennä myös tuoli hissillä, mutta me halusimme katsella maisemia rauhassa kävellessämme. Me olimme sen verran aikaisessa loppu keväästä liikkeellä, että karjaa ei ollut vielä laiduntamassa, mutta näimme väkeä korjailemassa aitaauksia.

Velika planinan reissun jälkeen hetki lepäilyä ja illalla syömään vielä Michelin tähden ravintolaan. Gric sijaitsee maaseudulla, n. 30 min ajomatkan päässä Ljubljanan kaupungista. Kyseessä on perheomisteinen ravintola, joka käyttää ruuissaan lähituotteita kuten oman tilan ankkaa, taimenta lähijoesta, yrttejä paikallisilta tuottajilta ja itse poimimiaan sieniä. Söimme 7 ruokalajin menun ja otimme kaikki myös alkoholittoman juomapaketin. Erinomaisia ruokia ja mielenkiintoisia juomia.

Kranskja Gora

Sunnuntaina lähdimme Matvežn matkassa hänen kotiseuduilleen Kranska Goraan, toiveenamme oli nähdä vuoristoseutuja. Olimme lähtiessä kaikki aika väsyneitä kuluneesta viikosta, joka oli ollut varsin aktiivinen. Keskustelimme meidän toiveista päivän suhteen, toivomuksena oli jotakin helpohkoa kävelyä ja maisemien katselua.

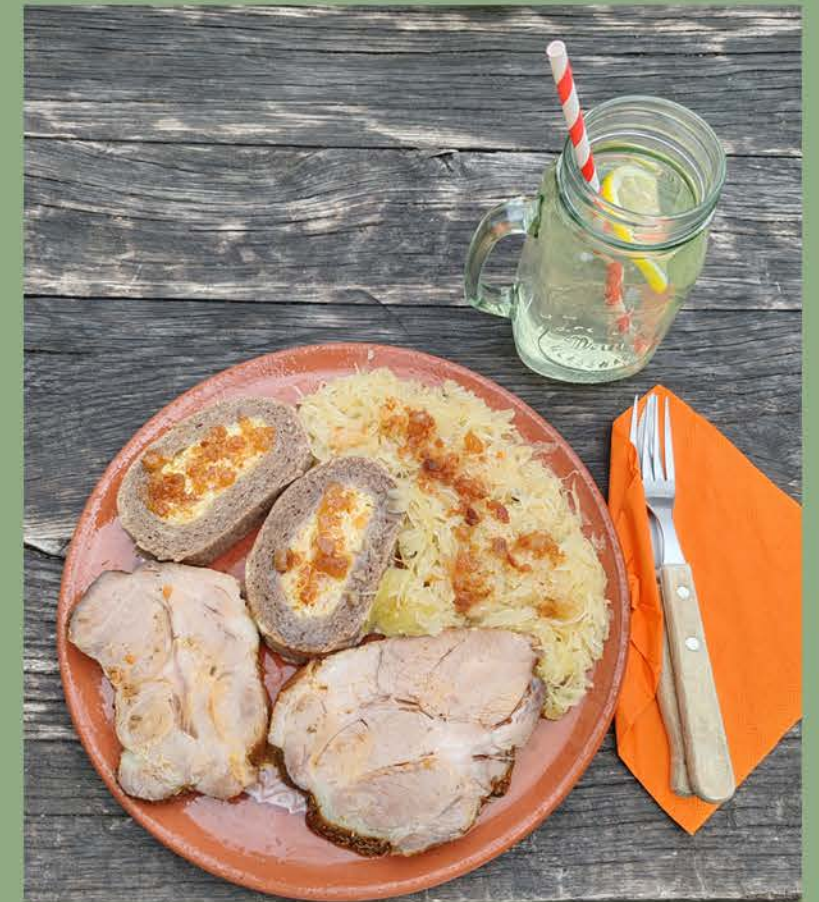

Välipala omenastruudeli ja minttujuoma
vuorten keskellä

Aika hienot ruokailumaisemat
1200 metrissä

Paikallista “vuoristoruokaa”,
possua, hapankaalia ja tattarileipää, jossa raejuustoa.

Päivät Ljubljanassa

Maanantai aamuna tapasimme koululla Majan, joka toimii BIC:ssa kansainvälisyyskoordinaattorina. Pidimme koululla opiskelijoiden englannintunnilla esitelmän Suomesta. Tämän jälkeen Maja kertoi meille oppilaitoksen toiminnasta ja kierrätti meitä koulun tiloissa. Koulua he käyvät kahdessa eri toimipisteessä, meillä oli seuraavana päivänä ohjelmassa oppitunnit toisella toimipisteellä. Kouluun tutustumisen jälkeen kävimme aivan koulun vieressä sijaitsevassa kasvitieteellisessä puutarhassa kahvilla. Iltapäivä meillä oli vapaata, joten jatkoimme Maijun kanssa matkaa torille ostoksille ja tämän jälkeen lounaalle. Illalla piipahdimme vielä Jeren ja Janican kanssa kaupungilla syömässä.

Tiistaina menimme aamusta oppilaitoksen toiseen toimipisteeseen. Tämä Eco-House rakennus on rakennettu 2020. Matvež esitteli meille ensin koulun tilat, jotka olivat todella hienot, kaikki pinnat puusta tehtyjä. He olivat hyvin ylpeitä tiloistaan ja syystäkin.

Esittelyjen jälkeen ohjelmassa meillä oli puukäsitöitä Matvežin johdolla. Oli todella kivaa puuhaa ja kaikki tarttuivat innolla toimeen. Itse tein korvakorut ja pienen avaimenperän.

Keskiviikkona tapasimme koululla vielä Majan, reissun palautteen annon merkeissä. Tämän jälkeen lähdimme Pia-opettajan ja ryhmänsä mukaan tekemään vesitutkimuksia ekovedenpuhdistamolle. Opiskelijat ottivat näytteitä eri kohdista ojaa ja analysoivat näytteensä. Kiertelimme katselemassa opiskelijoiden tutkimuksia ja teimme yhdestä kohtaa itse myös veden nitriittipitoisuus testin. Vedentutkimus reissun jälkeen kävimme kaupungilla syömässä ja vielä viimeisillä tuliaisostoksilla, ilta kuluikin pakkaillessa tavaroita tulevaa kotimatkaa varten.

Kotimatka

Kotimatalle lähdimme torstaina 29.5. Ensimmäisen yön majoitus meillä oli varattuna Gliwicestä, Puolasta. Lähdimme liikkeelle n.klo 10 aamulla. Matkalla pysähdyimme syömässä Brnossa ja muutamia kertoja auton ja itsemme tankkaustauoilla huoltoasemilla. Perillä majoituksessa olimme illalla n. klo 21.

Matka jatkui seuravana aamuna klo 8, edessä olikin paluumatkan pisin ajopätkä. Seuraavan yön majoitus oli varattu Riiasta, johon oli matkaa hiukan vajaa 1000km. Syömässä pysähdyimme Kaunasissa ja muuten etenimme jo tavaksi muodostuneilla lyhyillä jaloittelu/tankkauspysähdyksillä. Riiassa olimme perillä joskus klo 22 jälkeen.

Viimeinen reissuaamu ja edessä vain lyhyt ajomatka Tallinaan ja sitten lautalla Suomeen. Tämä väli taittui nopeasti ja Tallinnassa jäi aikaa vielä piipahtaa pikaisilla ostoksilla ja syömässä hiukan. Laivalla laskimme yhteen reissun kuluja ja kävimme läpi ajatuksiamme matkasta.

Taas takakontti täynnä
rinkkoja ja muutama extra
nyssäkkä tuliaisia.

Maata pitkin matkailusta

Erittäin positiivinen mieli jäi autoilusta Euroopassa. Aivan varmasti tulee lähdettyä uudelleenkin omalla autolla matkaan. Itse olin yksi meidän autokunnan kolmesta kuskista ja ajelimme kaikki vuorollamme, säännöllisesti kuskia vaihtaen. Pidimme myös säännöllisesti lyhyitä pieniä taukoja, joilla pääsi jaloittelemaan ja hiukan virkistäytymään. Olimme suunnitelleet siirtymät mielestäni viisaasti ja eikä mikään ajopätkä tuntunut liian raskaalta. Toki etenkin menomatka lyhyine yöunineen rasitti, mutta olen silti yllättynyt kuinka hyvin sitä jaksoi autossa istua jopa 12h päivän. Iso auto ja riittävästi tilaa vaihtaa asentoa auton sisällä varmasti vaikutti kokemukseen.

En ollut aiemmin ajanut Pärnua pidemmällä Baltiassa ja Euroopassakin vain hyvin vähän. Olin yllättynyt siitä, kuinka helppoa oli ajaa monen maan läpi. Ainut iso miinus oli nopeusrajoitusmerkkintöjen puuttuminen, joutuimme joka maassa googlettamaan maakohtaiset nopeusrajoitukset ja ajellessa piti omalla mutulla tietää mitä nopeutta missäkin tulisi ajaa. Maps toki ohjeisti, mutta siihenkään ei aina voinut luottaa. Kartturina toimiva kaveri sai myös aina olla tarkkana mainitsemaan, mikäli rajoitus muuttui.

Matkalla oli myös kiva katsella maisemia. Baltia ja Puola oli melko tylsää peltomaisemaa, mutta Slovakia, Itävalta ja Slovenia olivat maastoltaan hyvin erilaista, kuin mihin me olemme tottuneet ja vuoristoja oli mahtavaa ihastella.

Yhteenveto tuntemuksista reissun jälkeen

Reissu oli kaikkineen mahtava, mutta valehtelisin, jos sanoisin että ei ollut raskasta. Etenkin ensimmäinen viikko leirillä oli todella aktiivista ja eikä suinkaan auttanut, että taustalla oli pitkä ajomatka melko lyhyillä yönillä. Aika Ljubljanassa oli huomattavasti rennompaa ja fyysisesti kevyempää.

Positiiviset fiilikset jäi myös reissu porukastamme. Voin rehellisin mielin sanoa, että ei ruvennut kukaan reissu kavereista ärsyttämään. Siihenkin kuitenkin olin ennakkoon varautunut, kun tiivistä pari viikkoa yhdessä vietettiin.

Suosittelen siis ehdottomasti käyttämään tilaisuuden hyväksi, mikäli eteen tulee mahdollisuus lähteä vastaavalle matkalle.